Bijlage 3
Wederhoortabel

Deze bijlage wordt samen met het eindrapport openbaar gemaakt.
Douane is inzagepartij.

Nr.	Bladzijde / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste en laatste woord)	Argumentatie / onderbouwing van de reactie	Reactie inspectie	Aangepaste tekst
1.	1.2, pagina 3	Douaneheffingen	Dit is geen term uit de douanewetgeving. De Douane ziet graag een definitie van deze term.	De definitie staat in eindnoot 7	Tekst niet gewijzigd.
2.	1.2, pagina 3, 1e alinea	correcties (laten) doorvoeren. **De Douane controleert op alle heffingsaspecten waarbij de correcties vaak zien op de hoogte van de schuld maar ook op bijvoorbeeld de persoon van de schuldenaar. Daarnaast worden**	Ook corrigeert de Douane als er sprake is van onregelmatigheden. Dan is dus niet de aangifte het uitgangspunt, maar is de schuld op een andere manier ontstaan.	We schrijven in de zin ervoor dat de Douane vanuit haar toezichthoudende en handhavende taak correcties kan (laten) doorvoeren. Daaronder vallen ook onregelmatigheden. Omwille	Tekst niet gewijzigd.

		onregelmatigheden gecorrigeerd. Bijvoorbeeld als…		van de leesbaarheid nemen we dit niet over.	
3.	1.2, pagina 3, 2e alinea	“(…) 1,4 miljard aangegeven goederen”.	Niet duidelijk is wat hier bedoeld wordt. Aangiften (of artikelen)? Zendingen? Aantal stuks goederen zal niet zijn bedoeld.	Het gaat om aangifteregels (zie ook jaarrapportage Douane 2024).	Aangegeven goederen vervangen door aangifteregels.
4.	1.3, pagina 4	**Het onderzoek is uitgevoerd tussen september 2024 en maart 2026 en zag op dossiers die zijn afgerond in het eerste half jaar van 2024 en waarbij de correctie meer dan € 1.000 bedroeg.**	Graag opnemen, dit geeft inzicht in de dossiers die in het onderzoek zijn betrokken.	Tekst is hierop aangepast in andere zin omdat het anders dubbel staat.	Het betreft dossiers die zijn afgerond in het eerste halfjaar van 2024, waarbij sprake was van een (voorgenomen) correctie voorafgaande aan- of na de vrijgave van de goederen, die nadelig uitpakt voor de ondernemer en meer dan €1000,- bedroeg.
5.	1.3, pagina 4	Ook gaan we in op de verbeterpunten die we daarbij zien.	**Dit lijkt een uitbreiding van de onderzoeksvraag. Is het mogelijk deze vraag**	De onderzoeksvraag was of er verbeteringen mogelijk zijn. Ons onderzoek heeft uitgewezen dat er	Tekst niet gewijzigd.

			aan te vullen met (paragraaf 1.3): "(...) en zijn hierin verbeteringen mogelijk?"	mogelijkheden tot verbetering zijn en daarop gaan we in hoofdstuk 3 in.	
6.	2.1, pagina 5	Omdat de gevolgen van een correctie voor ondernemers groot kunnen zijn en de Douane beperkte ruimte heeft om onredelijke uitkomsten **die voortvloeien uit wetgeving** voor de ondernemer weg te nemen	Niet duidelijk is wat onredelijk inhoudt. Kan dit toegelicht worden? De premisse lijkt te zijn dat wetstoepassing onredelijke gevolgen heeft.	In de Stand van de uitvoering 2023 spreekt de Douane zelf over situaties waarin de toepassing van regelgeving door zowel het bedrijfsleven als de Douane als onredelijk wordt ervaren.	In tekst toegevoegd: door strikte wetgeving.
7.	2.2, pagina 5	Zo is voor de heffing **van onder meer accijns en verbruiksbelasting** (onderdelen van) zowel de Algemene wet bestuursrecht (Awb) als de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR) relevant.	Voor de douanerechten gaat de Awb spelen in bezwaar, niet in de primaire fase. Voor accijns is dit wel het geval.	We hebben de tekst verduidelijkt en de verwijzing naar de primaire fase weggehaald.	Tekst aangepast naar: Zo zijn (onderdelen van) zowel de Algemene wet bestuursrecht (Awb) als de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR) relevant voor douanerechten en accijns.

8.	2.2, pagina 6	, zijn standpunt kenbaar moet kunnen maken **voordat de beschikking wordt afgegeven**.	De aanvulling sluit aan bij het verdedigingsbeginsel zoals boven dit stuk is aangegeven.	We nemen dit over; omwille van de leesbaarheid gebruiken we het woord beslissing ipv beschikking.	Aan tekst toegevoegd: voordat de definitieve beslissing wordt genomen.
9.	2.2, pagina 6	hiervan op de hoogte moet brengen	Niet duidelijk is waar 'hiervan' op terug te voeren is. Is het mogelijk dit aan te geven?	De voorgenomen ongunstige beslissing	Aan tekst toegevoegd.
10.	2.2, pagina 6	**Wijst op de mogelijkheid tot** inzage in het dossier;	De Douane moet wijzen op de mogelijkheid tot inzage.		Aan tekst toegevoegd.
11.	2.2, pagina 6	**Zoals bij het tweede gedachtestreepje is opgemerkt** zal de ongunstige beslissing ook deugdelijk gemotiveerd moeten zijn zodat voor de ondernemer duidelijk is waarom de Douane van plan is om de ongunstige beslissing te nemen.	Is dit een verduidelijking van gedachtestreepje 2?	Nee, hier zetten we separaat het motiveringsbeginsel uiteen. De vier gedachtestreepjes gaan over het verdedigingsbeginsel.	Tekst niet gewijzigd.

12.	2.2, pagina 7	Deze vloeit ook voort uit de **Algemene wet bestuursrecht**	Dit volgt uit de Awb, niet uit het verdedigingsbeginsel.	Klopt, dit nemen we over.	Verwijzing naar verdedigingsbeginsel weggehaald. De nota van bevindingen is eveneens aangepast.
13.	2.2, pagina 7, laatste alinea	kwijtschelding (of terug**betaling**) van de douaneschuld	De DWU term is terugbetaling	Klopt, dit nemen we over.	Tekst aangepast.
14.	2.2, pagina 7, laatste alinea	**Onbillijk**	“Vanuit billijkheid onredelijk” graag vervangen door onbillijk. Het gaat er niet om of het (vanuit billijkheid) onredelijk zou zijn.	We hebben de tekst verduidelijkt.	Tekst aangepast naar: maar ook wanneer er bijzondere, ongewone situaties zijn waarin het onredelijk zou zijn om een douaneschuld te handhaven (billijkheid, artikel 120 DWU)
15.	3.1, pagina 8	Deze dossiers hebben betrekking op de controle voor-	Wordt hier bedoeld de controle voor de vrijgave van de goederen en controle na de invoer? Is het	We hebben de tekst verduidelijkt.	Tekst aangepast: Deze dossiers hebben betrekking op de controle voor vrijgave

		en achteraf en de bezwaarfase die daar eventueel op volgt	mogelijk om aan te sluiten bij de wettelijke omschrijvingen of definities te geven? In de eerste alinea van 3.1 wordt dit wel toegelicht maar niet volledig.		van de goederen (controle vooraf) en -de controle na vrijgave (controle achteraf) en de bezwaarfase die daar eventueel op volgt.
16.	3.1, pagina 8	Figuur 1	In figuur 1 mist de rechtsbescherming.	We hebben gekeken naar de aspecten van rechtsbescherming zoals beschreven in paragraaf 2.2. Die komen in figuur 1 terug.	Figuur niet gewijzigd op het punt rechtsbescherming. Wel hebben we in de tekst toegevoegd dat het gaat om rechtsbescherming zoals in paragraaf 2.2 is beschreven.
17.	3.1, pagina 8	<Figuur 1 controle vooraf en controle achteraf is afzonderlijk bijgevoegd>	Bij controle vooraf mist het vinkje bij 'douane stuurt de ondernemer correctieverzoek'. Er wordt eerst gecorrigeerd en daarna pas ontstaat er een douaneschuld. Het zekerheid stellen voor de hogere douaneschuld gebeurt na beoordeling van correctie. Er wordt eerst gecorrigeerd en daarop opgevoerd.	Zie punt 16. De zekerheidsstelling vraagt de Douane al bij het correctieverzoek; de controle op de gestelde zekerheid vindt plaats voorafgaand aan de vrijgave van de goederen. De	Figuur 1 aangepast voor moment van zekerheidstelling.

			Welke zekerheid wordt hier bedoeld? De Douane kent meerdere vormen van zekerheid.	figuur is op dit punt verduidelijkt. We gaan omwille van de leesbaarheid en de focus van het onderzoek niet in op de verschillende vormen van zekerheid.	
18.	3.1, pagina 8	Figuur 1 laat zien dat in beide situaties het proces (en daarmee ook de rechtsbescherming) tot het voornemen van de ongunstige beslissing verschillend verloopt	Bij controle vooraf mist het vinkje bij 'douane stuurt ondernemer correctieverzoek, er ontstaat een douaneschuld'. Het zekerheid stellen voor de hogere douaneschuld gebeurt pas na beoordeling van de correctie.	Zie opmerking bij punt 16 en 17.	Zie punt 17.
19.	3.1, pagina 8	als de aangever niet op verzoek corrigeert, corrigeert de Douane. Dan moet de normale voorprocedure worden gevolgd	Is het mogelijk om dit in de figuur te verwerken?	Dit is verwerkt in figuur 2.	Figuur 1 niet gewijzigd.

		(met het vinkje van rechtsbescherming)			
20.	3.2.1, pagina 9	Als de Douane als gevolg van de controle vooraf van mening is dat gegevens gecorrigeerd moeten worden, stuurt zij de ondernemer daarvoor een **vooraankondiging inclusief een** correctieverzoek.	Het correctieverzoek is opgenomen in de vooraankondiging. Het is geen losstaand bericht.	Uit ons onderzoek blijkt dat dit niet altijd het geval is. Daarom nemen we dit niet over.	Tekst niet gewijzigd.
21.	3.2.1, pagina 9	Door deze formulering is het de enige optie voor de ondernemer dat hij de aangifte moet corrigeren voor de vrijgave van de goederen.	Een correctie doorvoeren kan ook na vrijgave van de goederen, Alleen als het gaat over verplichte bescheiden is het wegvoerverhinderend. In de nieuwe door de Douane opgestelde tekst is dit aan het einde van het eerste half jaar 2024 overeenkomstig aangepast.	We schrijven dat **het lijkt alsof** het de enige optie is.	Tekst niet gewijzigd

			Daarnaast mist de context van het geheel waarin deze passage is opgenomen. Graag deze optie opnemen.		
22.	3.2.1, pagina 11	Tenslotte zien we vaak dat de Douane aan de ondernemer niet meldt dat zij dit relaas van bevindingen heeft opgesteld, terwijl we dit wel in het dossier hebben aangetroffen. Zonder dat de ondernemer ervan weet kan een strafrechtelijk traject boven het hoofd hangen.	Dat klopt, maar pas als de onregelmatigheid geconstateerd is kunnen het traject van correctie en van boete/strafbeschikking volgen. Dit zijn twee afzonderlijke trajecten waarvan de ondernemer afzonderlijk op de hoogte gesteld wordt. Het zijn ook twee separate dossiers. Voor de overdracht wordt een intern stuk, een relaas van bevindingen, opgesteld.	We hebben de strafrechtelijke dossiers inderdaad niet ingezien. Daarom schrappen we deze zin.	Zin verwijderd.
23.	3.2.1, pagina 11	In haar informatieverzoeken wijst de Douane de ondernemer niet op deze bezwaar-mogelijkheid.	Een informatieverzoek is geen beschikking maar onderdeel van de controle. Graag deze passage weglaten. Zie definitie van ongunstige beschikking in de nota van bevindingen.	Wij zien dit wel degelijk als een beschikking. Zie hiervoor ook D.G. van Vliet, Douanerecht (Fiscale Monografieën nr. 90),	Ter verduidelijking is D.G. van Vliet, Douanerecht (Fiscale Monografieën nr. 90), Deventer: Wolters Kluwer

		In het geval dat de Douane bij de ondernemer bijvoorbeeld niet relevante informatie opvraagt, kan hij hiertegen geen bezwaar maken.	Zie ook definitie beschikking (art. 5 sub 39 DWU: (...) beslissing (...). Een verzoek is geen beslissing. Het niet voldoen aan het verzoek kan inderdaad gevolgen hebben, boeterechtelijk of strafrechtelijk. Dan treedt de daarbij behorende rechtsbescherming weer in werking.	Deventer: Wolters Kluwer 2019, paragraaf 3.3.4.3.	2019, paragraaf 3.3.4.3 als voetnoot opgenomen.
24.	3.2.3, pagina 12	We zagen dat de Douane in de voornemenfase hetgeen de ondernemer inbrengt **niet in de motivering van de beschikking laat terugkomen**. *De volgende zin dan laten vervallen*	Het niet helder formuleren betekent niet dat de informatie niet serieus genomen wordt.	Dat klopt, we hebben dit echter niet gezien.	Tekst gewijzigd in: We zagen dat de Douane in de voornemenfase hetgeen de ondernemer inbrengt (nog) niet in de motivatie van de beschikking laat terugkomen. De Douane legt niet uit waarom zij het standpunt en de informatie van de ondernemer afwijst. Daarbij is voor de ondernemer onduidelijk of de Douane zijn aangedragen feiten en argumenten serieus in overweging heeft genomen. De inhoudelijke behandeling hiervan wordt

					doorgeschoven naar de bezwaarfase.
25.	3.2.3, pagina 13	niet-openbare bronnen (zoals bijvoorbeeld de Fair Price List)	Is het mogelijk om meer voorbeelden te noemen waardoor een beter beeld ontstaat? Overigens is de methodiek van de FPL gepubliceerd en daarmee openbaar en is de FPL te berekenen met de voor iedere ondernemer/burger beschikbare intrastat-data: https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC100018	Tekst en eindnoot gewijzigd.	Tekst gewijzigd in: De Douane stelt vervolgens zelf de douanewaarde van de goederen vast, op basis van bronnen (zoals het internet en de Fair Price List). Het is voor ondernemers zeer lastig om na te gaan hoe de Douane de douanewaarde heeft vastgesteld. Ook de eindnoot is aangevuld met de tekst dat de Fair Price List is gepubliceerd.

26.	3.2.3, pagina 13	Dit is overigens in lijn met de interne werkinstructie voor de controle vooraf	Werkinstructies zijn niet openbaar. Graag niet verwijzen naar niet openbare bronnen.	Wij zijn van mening dat deze werkinstructie gezien de inhoud en vanuit het oogpunt van transparantie openbaar zou moeten zijn.	De verwijzing hebben we laten staan en de werkwijze hebben we omschreven; het citaat hebben we verwijderd.
27.	3.2.3, pagina 13	In deze situaties neemt de Douane de argumenten van de ondernemer voor kennisgeving aan.	Het lijkt dat de Douane dit zo doet, maar dat betekent niet dat dit niet is meegenomen in de afwegingen. De Douane heeft de informatie beoordeeld, maar geeft niet (per argument) aan waarom dit geen effect heeft gehad.		Tekst aangepast in : In deze situaties is het voor de ondernemer onduidelijk of de Douane zijn argumenten heeft beoordeeld en weet de ondernemer niet waarom de Douane zijn argumenten naast zich heeft neergelegd.
28.	3.2.3, pagina 13	Het uitvaardigen van deze werkinstructie doet in onze optiek geen recht aan het verdedigingsbeginsel.	Wordt hier het motiveringsbeginsel bedoeld? Mocht hier toch het verdedigingsbeginsel bedoeld worden, graag verduidelijken.	Dat is juist, we passen het aan.	Verdedigingsbeginsel vervangen door motiveringsbeginsel.

29.	3.2.4, pagina 13,	Het zoeken en benutten van deze ruimte is niet de norm maar eerder de uitzondering voor de Douane.	De toepassing van deze artikelen kan alleen onder heel specifieke voorwaarden. De Douane onderzoekt of die ruimte er is als daar een beroep op wordt gedaan.	We beschrijven dat de wetgeving inderdaad strikt is. We schrappen het woord ‘zoeken’.	‘zoeken’ verwijderd.
30.	3.2.4, pagina 14	We hebben **met medewerkers besproken** of de Douane de beperkte ruimte opzoekt die de artikelen 119 en 120 DWU bieden, wanneer de uitkomst van het toepassen van de wet onredelijk uitpakt voor de ondernemer.	Er zijn geen dossiers tijdens het onderzoek beoordeeld waarin een verzoek op grond van art. 119 of 120 DWU is opgenomen. Dit komt dan voort uit gesprekken met douanemedewerkers.	Dit klopt en nemen we over, ook hier vervangen we ‘opzoekt’ door ‘benut’ (conform punt 29).	Aan tekst toegevoegd.
31.	3.2.4, pagina 14	De Douane beoordeelt negatieve adviezen niet nogmaals zoals zij dit wel doet bij positieve adviezen	Een negatieve toets wordt wel intern getoetst. Een (gedeeltelijk) afwijzende terugbetalingsbeschikking ex artikel 119 en 120 DWU wordt vóóraf collegiaal getoetst. Ook de hoorbrief wordt vóóraf ge-CT'd.	Ons punt is dat bij de negatieve toets veel minder niveaus zijn betrokken. Als onderscheid voegen we daarom ‘uitgebreide’ toe aan interne toetsing.	‘uitgebreide’ toegevoegd aan interne toetsing.

32.	3.2.5, pagina 15 laatste aline	Dit kan zij door te toetsen aan het ongeschreven vertrouwensbeginsel**. In het geval van een navordering is er een Unierechtelijk vertrouwensbeginsel waar de Douane aan gebonden is.**	Graag overeenkomstig aanpassen.	Verwerkt in tekst.	Alinea in kwestie is verduidelijkt inclusief verwijzing naar navordering.
33.	3.2.5, pagina 15 laatste alinea	‘dit beginsel na moet leven en dat dit ook getoetst kan worden wanneer een ondernemer in bezwaar’	De Douane toetst in bezwaar in alle gevallen aan het vertrouwensbeginsel.	Opgenomen in bijbehorende eindnoot.	Verwerkt in bijbehorende eindnoot nummer xxxiii met de toevoeging dat we dit niet in ons onderzoek hebben kunnen vaststellen.
34.	3.2.5, pagina 16	bij een beroep op de artikelen 119 en 120 DWU	De Douane merkt een beroep op de artikelen 119/120 aan als een verzoek om terugbetaling of kwijtschelding.	Tekst verduidelijkt dat de Douane een beroep op artikelen 119 en 120 DWU niet behandelt binnen een bezwaarprocedure tegen bijvoorbeeld de navordering,	Tekst verduidelijkt.

				maar ziet als een argument wat thuishoort in een procedure voor terugbetaling of kwijtschelding.	
35.	3.2.5, pagina 16	De ondernemer loopt dan niet het risico dat de mogelijkheid van het indienen van het terugbetalingsverzoek in de tussentijd verjaart omdat de ondernemer eerst de uitkomst van de procedure over de ongunstige beslissing over de hogere douaneschuld afwacht. De Douane hoeft de ondernemer hiervoor niet naar de procedure van een terugbetalings- of kwijtscheldingsverzoek te verwijzen. Dit doorverwijzen van een ondernemer naar een andere procedure is vanuit het perspectief van de ondernemer en het effectief afhandelen van bezwaren niet gewenst.	De termijn wordt geschorst voor de duur van een terugbetalingsverzoek. Zie over de verjaring artikel 121, lid 3 DWU, dat bepaalt dat indien krachtens artikel 44 DWU beroep is ingesteld tegen de mededeling van de douaneschuld, de termijn voor het indienen van een VOT wordt geschorst voor de duur van de beroepsprocedure vanaf de datum waarop het beroep is ingesteld. Graag deze passage weglaten.	Akkoord.	Passage is weggelaten.